

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy hónapra 1 ft. — Az esti kiadás külön költségeit a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félévre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy hónapra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjen László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitlári cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Ingerkedő böleség!

(Brrr.) Új neme ez a böleségnek, amott az akadékoskodók táborában találták fel; hanem azért intramuros is gyakorolják azok a helyke legények, kik a szavak avagy épen sajtóhírák egérfarkába kapaszkodva csakugyan hangoztatják a diadal-kürtös halált. Az ilyen jámborokat legokosabb ignorálni. Ha értelmük szűk köre nem éri be a szavak átvitt jelentőségét, annál kevésbé a fogalom lényegét — ugyan ki tehet erről saját becses énjükön kívül, ugy szintén arról is, ha magukat azok közé degradálják, kik ellen az Istenek is hiába küzdenének.

Van ez új bölcsekedők közt egy másik secta, mely a kiegyezés létrejötte óta feladatul választá a nyilvános tények elferdítését; már ezeknek eljárását, álokoskodásait nem lehet és nem is szabad szó nélkül hagyni.

A tény maga az, hogy a magyar delegatio utólag hozzájárult az osztrák bizottság azon határozatahoz, mely szerint az 1871-re praclinimált hadügyi közös költségvetésből mintegy 12 millió kitoröltetett.

Azt híhetné bárki is, hogy e, mindenesetre gazdálkodó compromissum tetszést aratott az ingerkedő böleség széke előtt. Korántsem. Ezek a modern cycloposok bárha mindig ajkukon van a nép adóterheinek könnyítése, e megtakarításból is vádat faragnak az 1867-ki kiegyezés s különösen a delegatio intézménye ellen.

A „Hon“ a „józan politika“ czimmel emel lánzsát ellene. Bänkodik azon, miért zavart a delegatio oly „keves vizet“ — mintha napjainkban nem vált volna fél-Europa már is az erőszak mocsárjává. Szerinte a delegatio „az alkotmányos törpéségek“ sorába súlyd, — „szegénységi bizonyítványt állított ki magáról“ s oly „pazarul bánt a milliókkal — — — mintha legalább is reánk nézne a francia hadisarc.“

Bizony furcsa egy politika az akadékoskodás politikája, pazarlással vádolja a magyar delegatiót azon pilanatanban, midőn ez 12 millió forint megtakarításához járul szavazatával. Hanem az ingerkedő bölcsektől ennél még különösebb okoskodást is láttunk nyomtatásban, legnagyobb lapjaikban; az ilyeneket ugyan hiába dugják a „józan politika“ czime és cége alá, mert sajátságos eredetűket és jellegüket itt és az alatt is elárulják.

Az álokoskodók által elferdített, vaddá átfórmált valódi tényállás az, hogy a magyar és osztrák delegatiók 20 millió meg vagy nem szavazása felett tértek el egymástól a közös költség megbirálásánál. Igaz, hogy a mi parlamentünk delegáltjai utólag csatlakoztak az osztrák felfogáshoz nagy részben, de erre a politikai okokon kívül hadügyi és pénzügyi okok folytak be és nem az a léha phrazisszerű szegénységi bizonyítvány, meg az alkotmányás eltörpülés.

A magyar delegatio férhas magatartásának köszönhető, hogy a kerületi hadosztályok szervezése nem halasztatott el 1872-re, hanem erre a lényegesebb költségek több mint egy millióval megszávozattak; ebben tehát az osztrák delegatio engedett a magyarnak, mig emez beleegyezett a territorialis főparancsnokságokra kivetett 260,000 ft törlesztésbe. Ha a magyar delegatio nem áll meg a maga lábán, az osztrákok miatt 1872. elején is ép így állhatunk volna a hadsereg mozgósításának gyorsaságával, mint e pillanatanban; a mi delegatusaink tehát kivitták, hogy hadseregünk még ez év folytán harc-képesebbé tételük s távol helyőrködő katonáink körünkbe helyeztetnek át. Erdem-e ez? avagy megrovásra méltó mulasztás, „meghunyszködés“?

Ugyan a magyar delegatio magatartása eredményezte azt is, hogy tüzéségünk 400 tartalékgyáruval

szaporították. Ez is csak azok szemében tűnhetik fel fölösleges költségeknek, kik nem okultak más kárán s nem látják, hogy a német hadak ép tüzéségük roppant túlnyomó erejével törték meg a francziák oroszláni bátorságát.

A határörvidék költségei fölött ismét kiegyezés intézte el az eltérést és nem valamelyik fél merev kényzere.

Hogy az erődítésekre néhány millióval kevesebbet fogunk ez idén kiadni, pénzügyi szempontból lehet örvendetes, mert tagadhatlan, hogy az állam zacsokjában ennyivel több marad — értve a vivum aerarium zsebeit; — hanem nagy kérdés, vajjon nyert-e e gazdálkodás által az ország biztonsága?

Vékony vizsgálat az, hogy földműveket pár hét alatt lehet teremteni, mert az utolsó percekben nem jut idő mindenre, kivált midőn harcok és nagyravágyó szomszédokat adott a végzet Magyarország-Ausztriának.

Ezért én, őszintén bevallom, cseppet sem ütköztem meg azon, hogy a magyar delegatio az erődítések felállítására bőkezű akart lenni; jó szándékukat sem hibáztatom, bárhogyan igyekezzenek ellenzéki lapjaik ép ez incidensből a delegatio intézményét s ez által ugy közvetve a kiegyezési művet népszerűltetni.

Jó uraim! amott az álboleségek olympján! fontolják meg, hogy az elkészt, bámi óriási hadkészsülés értéke nagyon precarius, a mint ezt ma a világ legelső nemzetének sorsán, fájdalom! kézzelfoghatólag tapasztaljuk. Ne gazdálkodjunk tehát ott, hol a fegyverő van szó, melylyel mindenünket kellend megvédelmezni — lehet a közel jövőben — s azokat, a kik a puskaport e végzetljes percekben szárazon akarják tartani, ne vádoljuk vesztegetéssel, ne ócsároljuk őket, ne állítsuk oda bünbakul a nép színe elé!

Bécs, február 8.

△ A hely morgón-dörgelemes vajudása véget ért; megszületett az a rég várt — egér, vagyis az új osztrák miniszterium.

Valóban derék egy societás! Senki sem hallott eddiget róluk s ma mér egyről-egyz miniszterek, a Ballplatz kiváltságos lakói, kik tele marokkal szorhatják — — — nem a tüzes menyköveket, oh nem! erreők igen jámborok, — hanem a papiros rendeleteket.

A miniszterelnök Hohenwart gróf sok százados ösökkal dicséző aristocrata, ennyit tud róla maig a nagy világ; fel van ugyan jegyezve az is, hogy Felső-Ausztriában helytartoskodott és jámbor vallásos férhu; hanem arról hallgat az irás, hogyan fogja új helyét, a miniszterelnökséget betölteni. Gyakorlott hivatalnoknak és tapintatos embernek is mondják, sőt szabad-elviséggel is gyanasítják; hanem mind ebből még nem lehet hozzátvetni, milyen lesz mint vezérállamférfi. Társai: Schöffle kereskedelmi és földmívelési miniszter tudós tanár és nemzetgazdász, de württembergi levén nagyon féll, hogy a nemzetgazdászati elveket ép ugy alkalmazandja Ausztriában, mint tették volt a 40-es években az erdélyi részekbe bevándorolt honfitársai az apróbb gazdaságok körül: fészekbe tették a tengerit is. Holzgethan az új pénzügyér ártatlan bucaerata; a habietinek és Jirecek furcsán hangzó szláv egy nevek, aligha elég édes madzag lesznek a cseheknek; állapotokra nézve jól begyakorolt, buzgó hivatalnokok; a hadügyéről pedig annyit mondhatunk, hogy vezérőrnagy.

Ez a futólagos ismertetés arra való, hogy láthassák a t. olvasók, hogy nézetünk szerint egy átmeneti miniszteriumról van szó, bár Ausztriában soha se lehetett

a természet és a művészet egyaránt bőkezű volt mindenkori és minden tekintetben! Berlin terjedelmes, nagy, de nem szép, s nem is lesz talán soha, mert nincsen izlése. E tekintetben épen ugy van, mint London, melylyel különben is nemcsak külsőleg, hanem a mi több, még lakóinak életmódjára nézve is nagyon sokban hasonlít, csakhogy a porosz fővárosban hiába keresnek a dolgoknak ama praktikus felfogását, melyet a nagy-mérvű és közvetlen világgöröglet a themse-parti modern Carthagóban olyannyira kiképezett. Mindkettő nehézkes, esetlen s a kényelemnek minden élveit csakis majmolja, még pedig meglehetősen ügyetlenül. Utánzás ott minden világot, az utczakövezéstől kezdve föl az ünneplés világitásig és emlékkállításig. Berlin magasán álló szellemi élete kizárólagos és a közéletet soha sem képes fölmelegíteni, a néphez semmiféle alakban le nem ereszkedik s épen ezért nem is lehet az sem gazdaggá, sem népszerűvé soha. Minden és mindenki szörnyű nehézkes dressurában mozog itt, legelő egy-egy államhivatalnokkal, kit ugyan senki sem szenvedhet, de nélkülözni sem képes; mindenütt irtoztató higgadság és józanság, melyet rendnek esufolnak: igen takarékos fölszerelés, mely itt fényűzős gyanánt szerepel; jómódú polgárság, mely magát gazdagnak hiszi s a mellett mégis folytonosan futni, fáradsni kell, nehogy többet adjon ki, mint a menyínyje van; egy bankárosztály, mely azt a kalmárszelle-

előre tudni: meddig tart az átmeneti időszak épen ugy, mint nem Frankonban: mennyire terjed a kormányok és dynastiák örökkévalósága.

Természetes, hogy az új miniszterium nem igen mutatja, mintha csak rövid életre számítana: nagy garral lépnek a politikai arena homokjára.

Ök — így szól helyettök a „Wiener Ztg.“ — a népképviselőt és az összes népesség hazafias érzületére akarnak építeni; hanem itt az a kérdés: sikerül-e a korona bizalma mellé a parlamentararis többség bizalmát is megnyerniök; mert maguk bevállják, hogy párthoz még nem tartoznak s így vajmi keveset ér azon biztosításuk, hogy ugy hatocskán a részletekre nézve is egyet-értének, s hogy a valódi ausztriai kormány nevét akarják kiérdemelni; azt is elmondják már előttük mások, hogy e kiegyenlítés szükséges és sürgető, hogy szilárdul, erélylyel fognak eljárni — hanem azért az állam szekere mindannyiszor belerekedt a shottenthorri vágányokba s elkapta a nagyhirű Giskrák és Herbstek.

Lehet, hogy az új miniszteriumnak sikerülend tavaszra magának pártot teremteni, még pedig parlamentit; hanem ez eljárásuk közben nem kellene igen sokat emlegetni „a törvény kiméletlen szigorát“; mert ezzel már ugy is furesán jártak elődeik Prágában — ez az argumentum nem fog többé — sajnos! de igaz.

Ha az új miniszterium vázlatos programjából akarnánk következtetéseket vonni a jövőre, ugy látva hogyan hangsúlyozta az alkotmány foederalis jellegű 19-k §-át, azt kellene hianúnk, hogy ez úton akarja „a jogos kívánatokat méltányolni.“

Mint előbb is említettük az új miniszterek párt nélküli, ismeretlen capacitások; lehet, hogy megállják helyüket, s így hasznossá válnak az osztrák népeknek a lajtántuli kiegyeztetési sok fiascot ért mivéletben; hanem az is megeshetik, hogy egy ügyesebb kéz pionjaivá törpülnek, a mi aztán nem vezetne örvendetes megoldásra.

Különben a „Wiener Ztg.“ cikkből az, ötünik ki, hogy meg fognak rendeltetni az egyenes reichsrathi választások; tehát a legerélyesebb és leggyökeresebb eszköz fog alkalmaztatni a bajból való kieviczkelésre; minő eredményrel, ezt majd meglátjuk. E föllépéssel szemben csak is helyeselni lehetne, ha egy új átmeneti kormány választatot ki a végrehajtásra t. i. elköpásra szánva; a reichsrathi párt csoportosulások ugy is ki fogják mutatni, kik vannak hivatva a lajtántuli támlányokat állandóan betölteni.

Ha a jelenlegi miniszterek a nehézségekkel megküzdve erős, körülök sorakozó többséggel rendelkezenedek, akkor érdemük annál nagyobb lesz, mert ismeretlen létökre kikerülték lesz az első legféltetesb szirtet. Az egészen más kérdés: hogy a n használna fel a Hohenwart miniszterium a nyert tért a reformokra, de főleg a kibékítésre, a consolidatorra; csak akkor mondhatunk majd itéletet a fölött is: nem voltak-e spanyolfal, mely mögött mások rendezkedtek be döntő és valóban kiméletlen erélyű actiora.

Orosz vélemény hadszervezetünkről.

A „Golosz“ jan. 30-án kelt számában nem hiszi, hogy Ausztria képes volna szerencsés kimeneteli háborut viselni, mivel hiányzik két alapfeltétele. Az újabb-kori tapasztalatok mutatják, hogy a hadviselő felek közül az marad a győztes, a ki nagyobb gyorsasággal tudja mozgósítani a maga haderejét.

met, mely őt ugy a hogy fölséget, soha sem tudja levetközni; nemesség, mely maga is szolgál s ha két fogata van, már ez hallatlan fényűzésnek és pazarlásnak tűnik föl előtte: minden „úri ház“-nál egy inas, ki szakács, kocsis, meg minden egy személyben — voilá Berlin! A durva munkának Berlin bármikor is nagy és fontos műhelye leend; hanem azon túl terjeszkedni hiába próbálgatná meg határtalan ambicioja, mert bizonyosan rüt fiasok fog csinálni. Pénye nines elég a fényűzésre s a szépek és a művészeknek ápolására; örvendhet, ha mindazt megszerezheti, a mire legelőtbb szüksége van. Épen ezért Berlinben még jó sokáig hiába fogunk izlést vagy kényelmet keresni, s legkevesebb fogja magát az idegenek kedvenc városává kinőni, mert azok itt drága pénzökért sem találnának semmi olyast, a mihez másutt olcsóbban és gazdagabb választékban könnyű szerrel hozzájuthatnak.

Páris ellenben mit sem fog elveszteni abból, a mi őt eddig is a legszebb, legélvűsabb, legvonzóbb és legművészebb várossá tevő! A háboru nem fogja megsemmisíteni sem gyönyörű természeti fekvését s benső vonzerejét, sem fényűzését, izlését, sem pedig lakóinak mindenben, még a legjelentéktlenebb külsőségekben is mutakozó elegantiáját és könnyed életvidorságát. A tündéri Páris ezután is az élvek, a divat és a jó izlés fővárosa marad minden tekintetben. És ostromának di-

De ezen gyorsaság két feltételtől függ; mindenek előtt szükséges, hogy a hadsereg és tartalék azon vidéken alakítsák ezredekké, a hol ezek ujonczotatnak; a második sorban pedig elmellőzhetlen követelmény, hogy az illető hadviselő állam jó közlekedési utakkal bírjon.

Már pedig Ausztriában a vaspályák, melyek különben sem felelnek meg a strategiai igényeknek, — csak egyszerű sinűek, a többi közlekedési utak pedig, nevezetesen Magyarországon és Galicziában, igen nyomorult állapotban léteznek, és az ezredek ujonczozási helyeiktől rendesen igen távol — a második, harmadik tartományban képezetnek és állomásoznak ugy, hogy például, egy szabadságos lengyel katonának előbb az összes Ausztriát keresztül kasul be kell barangolnia, mig behivatási helyére ér. Következőleg Ausztriában az 1866-iki esapások daczára a hadsereg gyors mozgósításáról mai napig szó sem lehetett.

Most azonban a magyarok erélyesen követelik ezen hiányok eltávolítását, s Kuhn a közös hadügyminister, bár nem igen örömet, meg is ígérte ezt tenni; de ez Ausztriának 2.817,501 frtba fog kerülni.

Legújabb táviratok.

Bordeaux, febr. 7. Aragonak egy körjegyzéke a megyefőnökökhöz ezeket mondja: Az előbbeni uralkodó-családok tagjai — az 1832. april 10-ki, és az 1848. jun. 8-ki törvények erejénél fogva — nem választhatók meg. Az 1871. febr. 7-ki rendelet ezen intézkedést a Bonaparte családra is kiterjeszti. Ügyeljen ön szigoruan ezen törvények és rendelet foganatosítására. — A Girondemegye főnökének mint egyúttalírónak egy jegyzéke hozzátési chez: Az 1871. jan. 31-ki rendelettel kimondott választási kizárások közül csupán a fennemlittettek tartandók érvényben.

London, febr. 8. A „Times“-nak egy konstantinápolyi sürgönye jelenti: Tekintettel Románia fenyegető helyzetére, Sumlánul figyelő-hadtest fog felállítani.

A „Prov. Corr.“ ugy vélekedik, hogy Németország — Elsass és Német-Lotharingia, valamint Strassburg és Metz visszazakebezésétől, mint kezességétől a további fenyegetés ellen — nem állhat el. Németország annak idejében a béke megkötésénél nem felejtendő el, hogy a két szomszéd népek becsületüket és törekvéseiket nem a tartos viszályok — és harcokra, hanem a népek jóléte közös előmozdításának és szellemi kifejlődésének nemesebb világ-harczára kell irányzaniok.

A legmagasabb, mit nekünk a béke nyujthatna, Németország közvetlen hiztosítása mellett, ezen mély öntudatnak mindkét nagy népben való szilárd meggyökereztetése, és ezzel a valódi, tartós béke alapjainak lerakása.

Berlin, febr. 7. A Wolff-féle iroda Bordeaux-ból jelenti: Gambetta köriratot intézett a departementi főnökökhöz, melyben kijelenti, hogy a párisi kormány azon rendelet folytán, mely az ő választási rendeletét megsemmisítette, beadtá lemondását.

London, febr. 7. A „Times“ írja: Alig lehet előre megmondani, megmarad-e Károly fejedelem trónján, jöllehet a nyugati hatalmak, Ausztria és Németország nincsenek ellene. Németország érdekei megkövetelik a Dunavéki függetlenségét. Ugyanazon lap jelenti: A porta tagadja, hogy a fekete tenger semlegesítése nagyobb ténykedési szabadságot biztosítana neki.

csőségteljes története által még csak ezután lesz valóban a világ legelső városává; új kellem és vonzerő szülemlett abból az idegenre és új törekvésű ösztön magukra a párisiakra nézve. Minő széles kör nyílt meg ismét a találékonságnak és az iparnak azáltal, hogy az elromboltat és megsemmisítettet ujból építeni vagy ujja teremteni kell! A véres háboru e súlyos megpróbáltatásából a törekvéseknek, találmányoknak és iparversenynek minő hatalmas erőtelje fog phoenixként kiemelkedni és minő javítólag, nemesítőleg és tisztítólag fog hatni az még az erkölcsökre is! Miként Franciaországot magát is fölrázta és új életre költő a borzasztó szerencsétlenség öntszelgésének zsisbasztó apathijából és lethargijából, épen ugy Páris is új és bámulatos lendületre fogja segíteni önmagába térese és ösztinte bünbánása. Miként már oly számtalanszor történt, így ez alkalommal is ő lesz az a legyőzött fél, mely a győzelmes ellenségétől a dicsőségnek és a világ rokonszenve megnyerésének erkölcsi nyereségét a legteljesebb joggal elragadta. Páris a szabadságra és műveltségű törekvő nemzetek előtt mindig vezérszövétnékl fog ragyogni és azt a Herostrastust, ki a nemesebb értelemben fölfogott civilizatio e gyönyörű templomát elég barbar volna lángba borítani, minden bizonynyal s méltán az emberiség dörgő átká fogná dicsőtelen sírjába kisérni.

Peregrin.

TÁRCZA.

Berlin és Páris.

II.

Már pedig jó előre kimondhatjuk egész őszinteséggel, hogy mind e nagyszerű, ambiciozus törekvések nem egyebek „csalfa álomknál és tört reményeknél.“ Berlin és Páris — egy falu egy rég megállapodott, meglétt város ellenében, egy szerény születésű és vagyonu jött-ment egy tekintélyes pátriciussal szemben! Hisz nem akarjuk mi ezzel Berlin becsőrelni, a munka székhelye az, mely sivár, terméketlen talaján az utóbbi évtizedek alatt csodákkal határos elömenetelre és oly vívmányokra tett szert, minőket csakis egy oly kitaró, szívós és mindig jókedélyű néptörzs lehet képes magának megszerezni és biztosítani, mint a milyennek mi a brandenbuzgi Mark lakói ismeryük. Berlin a kategorikus imperativus városa, mely e krumplitermeszet közepette, saját ereje és munkássága, saját parancsoló akarata folytán lett azzá, a mi, t. i. művelt élvezetek világává a sivatag kobelén. De mindamellett is minő szegényes világ ez a vén Európa többi fővárosaihoz képest, melyek irán-

A „Times“ Franciaország jelen helyzetéről.

„Ama változás, mely Európa politikai gépezetében, Franciaország ideiglenes leveretése által fog előidézni, sokkal szembevetőbb, sem hogy commentarra szorulna. Ennek közlekedését már láthatjuk a Fekete-tenger iránti viszoly fölmerülésében, s úgy hisszük, Európában egyetlen oly államférfi sem létezik, ki a nemzetközi politika iránti nézetét megváltoztattak ne találja. Ez talán nem sokáig fog tartani. Bármely történet is Franciaországgal, 38 millió főnyi népnek, mely termékeny földdel, s kitűnő elmebeli tehetséggel bír, sohasem szükség kétségbeesnie honának sorsa iránt. Tíz év múlva az ismét visszaszerezheti előbbi nagyságát. De eközben az európai rendszer megváltozhat; — Franciaország hanyatlását nem lehet tekinteten kívül hagyni.

Ez az, a mi oly nagy érdeket az Bismarck állítólagos követeléseinek. Valóban mi angolok, a szárazföldi kérdéseket illetően, nem nézhetjük sajnálat nélkül, hogy Franciaország ideiglenes tehetetlenségre van jutva; — a mennyiben politikánk, a jelen nemzedék alatt, általában összhangzásban állott Franciaországgal. Mi komolyan óhajjuk, hogy béke létesüljön Francia- és Németország közt; — s miután már régóta azt hittük, hogy a további ellenállás hasztalan, legcélszerűbb reményt sem táplálhatunk az iránt, hogy Gambetta fenyegetései, vagy a nemzeti gyűlés makacsága által jobb föltételek fognának kicsikarthatni. Mindazáltal remélünk valamit a német kormányzók eszélyességétől, az európai közvélemény befolyásától, s a semleges kormányok közbenjárásától. Bismarck bizonyosan átlátja, hogy miután lehetetlen a francia népet megsemmisíteni, az államférfi eszély kívánja, hogy arra ne szabassék elvisehelhetetlen súlyos vagy eltűrhetetlen lealázó teher. Egy 38 milliónyi nemzetnek szükségkép folyvást élnie, s gyűlölnie kell; — mindig készen állván kártételre, ha oly méltatlanságok által ingereltetik föl, melyeket soha sem lehet elfeledni. Hogy a sok évi fenyegetések által fölzigatott, s egy hosszabb ellenállás által dühbe hozott német sereg a vasat Franciaország szívébe óhajta mártani, ez egészen megérthető; — de az ügyek élén álló férfiak nem sodortathatnak el a szenvedélyek által annyira, hogy minden itélő tehetségüket elveszítsék. Egy, a szárazföld fölötti, néhány évig tartó uralom nagyon drágán lenne megvásárolva annak árán, hogy egy mindig alkalomra váró, s a világ rokonszenvét nagy mérvben bíró, kiengesztelhetlen ellenség állítatott elő.

Azzal még keveset mondanánk, ha azon hitünket fejeznék ki, hogy a Berlinből hiral jelentett béke-föltételek nem fognak erőszakkal érvényesíteni; — mivel ez a kártérítést illetően világosan lehetetlen, s a hadi hajókat illetően is majdnem oly lehellen, mely utóbbiakat a németek nem foghatnak el, — sőt még azoknak egy külföldi hatalomra való átruházását sem gátolhatják meg. Mi erősen meg vagyunk róla győződve, hogy még csak komoly kísérlet sem fog tetetni, e föltételek kicsikarása iránt. Okunk van hinni, hogy az ezen föltételekre vonatkozó hírek Versailles-ból eredtek. Mi nem igényeljük magunknak, hogy ki tudjuk találni, minő tekintetek voltak befolyással Bismarckra. A mi véleményünk szerint, az ő céljai biztosabban el fognának éretni, a franciaországi béke-párt fölbátorítása, s Gambetta és a déli demokraták megnyugtatása által. De ha úgy vesszük a tényeket, a mint azokat találjuk, különböző megoldások fognak fölmerülni. Lehet, hogy a németek — valamely

keleti kalmár módjára — eleinte három-négyszer többet kívánának mint a mennyit elvenni szándékoznak: — s ha az általuk követelt kártérítés nagy részét elengedik, azt természetesen oly kegy gyanánt fogják tekinteni, melynek minden előterjesztést meg kell szüntetni, a terület átengedését tárgyában. Németek talán azon gondolatra fognak jutni, hogy e kívánat összekötöttségben állhat a bonapartisticus restauratio iránti tervvel, — mely talán kevésbé lehetetlennek tételnék, ha a németek annak kedvezőbb föltételeket engednének, mint a köztársaságnak. Azonban az ily gyanitgatások hasztalanok, s az időtől kell várunk, hogy megtudhassuk, mi volt a német kormány célja azon föltételek elhíresztelésében, holott jól tudható, hogy azoknak Európában szánalmat, s indignatiót kellend gerjeszteniök, — míg azokat erőszakkal érvényesíteni teljes lehetetlenség.

A Franciaországban kuszóba álló választásokra e tény hatásának igen veszélyesnek kell lennie. Szinte kénytelenek vagyunk azt hinni, hogy Versaillesban egy hajthatatlan gyűlést kívánunk létrehozni. Ha ezen 4000 milliónyi kártérítés, s ezen 20 hadihajó iránti követelés meg nem penditetik, alkudozásra hajlandó követek testületét lehetett volna összehozni.

A párisi kormány, noha igen sok hatalmat hagyott a bordeaux-i delegatio kezében, becsületesen teljesíté a nemzeti gyűlés összehívása iránt vállalt kötelezettségét, — megparancsolá a tábornokoknak, hogy fogadják el a fegyverszünetet, s végre saját tagjai közül kétőt Bordeaux-ba küldött, saját óhajásainak kifejtése, s érvényesítése végett. Tényleg szembevető viszály létezik Favre és Gambetta közt, ki kevésbé mulik, hogy a párisi kormányt árulónak nem nyilvánítja, s ki kétségkívül támogatja a déli demokratákat, kik az ő tisztársainak letételét, s az ő saját diktatúráját hirdetik. Ily körülmények közt világos, hogy a harcias pártnak engedni kellett volna, mivel háboru csupán egy egyesült nép által folytathatnak, s lehetetlen fölteni, hogy a délnyugati városok ellentállhatnának a főváros, s az északi tartományok akaratának, melyek a párisi kormányt támogatják. Azonban ezen pacifikációra való kilátás, — a párisi kormány megegyezésével, s a déli tartományok végleges belenyugásával, sokkal kétségesebbé tette azon kilátás által, hogy az önmegadás következménye könnyörtelen zsarolás leend.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési föltételek 1871-re:

11 hónapra 1871. febr.—dec.	9 ft. 20 kr. o. é.
Félévre „ febr. — jul.	5 „ 50 „ „
5 hónapra „ febr.—jun.	4 „ 60 „ „
Évnyedre „ febr.—apr.	3 „ — „ „
2 hónapra „ febr.—már.	2 „ — „ „
Egy óra „ február	1 „ — „ „

Az esti kiadás külön küldésért a vidékre:

11 hónapra 1871. febr.—dec.	1 ft. 40 kr. o. é.
Félévre „ febr.—jul.	„ 80 „ „
5 hónapra „ febr.—jun.	„ 70 „ „
Évnyedre „ febr.—apr.	„ 40 „ „
2 hónapra „ febr.—már.	„ 30 „ „
Egy óra „ február	„ 20 „ „

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— A király csak kevés időre távozott a magyar fővárosból. Egy hó múlva a királyasszonnyal és az egész királyi családdal érkezik Budára s ezuttal valószínűleg Gödöllőn is több ideig fog mulatni.

— B. Eötvös József felett az akadémiában

Lónyai Menyhért, a Kisfaludy társaság körében Gyulai Pál fog emlékbeszédet tartani. A nemzet e nagy halottjának emelendő szoborra Pestváros közgyűlése 5,000 frtot szavazott meg.

* A m. kir. igazságügyministerium az újonnan elkészült ügyvédi rendtartás tárgyában készített előadói javaslatot indokokkal együtt Ráth Mór könyvkiadó bizományában azon indokból adta ki, hogy a szakértő közönségnek ideje és alkalmá legyen f. évi márczius 31-ig netáni észrevételeit megtenni.

— Gr. Pejacevics Péter, kinek horvát miniszterre kinevezetése bizonyosnak mondatik, 1868-tól 1869-ig szerémi főispán volt. A Horvát- és Magyarországi közti kiegyezésnek egyik legmelegebb barátja. Horvátországban közbeszülésben áll, s tgy kinevezetése hihetőleg a horvát ellenzéknek is jó bonyomást teend.

— A br. Eötvös József halála által megürrült országgyűlési képviselőségre Budaváros választói, hirszerint Ráth Károlyt, a legfőbb törvényszék bíróját jelölték ki.

— Br. Eötvös József-ről hírként azt közölték volt a lapok, mintha két nappal halála előtt lemondását benyújtotta volna. Most illetékes helyről vett értesítés folytán kijelenti a „P. Napló“, hogy e hír alaptalan volt.

— A Kolozsvárt felállítandó honvédeknek javára újabb időben ismét a következő összegek érkeztek be a kerületi parancsnoksághoz, melyért ez utóbbi az ügy nevében köszönetet mond, ugymint: Kolozs városa tanácsától 100 ft, Tordamegye ispánja által gyűjtetett 60 ft 20 kr. A m. kir. kolozsvári honv. ker. parancsnokságtól.

— A gyulafehérvári pénzverde 1870-ben 5.678,471 db pénzzel vert többet mint tavaly és pedig 20 frankos aranyat 125,308 dbot, 10 frkot 48,672 dbot, egyes aranyat 51,794 dbot; egy fto tallért 567,922 dbot, 20 krost 7.212,703 dbot, 10 krost 3.031,604 dbot vagyis összesen 11.038,003 db arany és ezüst pénzt 3.774,350 ft 60 kr. o. értékben.

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról január havában 1871. Bevételek: 1. Pénztármaradék a múlt hóról frt. 166,238 58 kr., 2. Betételek frt. 139,068 58 kr., 3. Könyvdj frt. 102 60 kr., 4. Kamat, felidj és váltódj frt. 10,305 71 kr., 5. Bélyegdíjakban frt. 493 60 kr., 6. Nyomatvány frt 7, 7. 1326 esetben visszafizetett kölcsön frt. 607,867 91 kr., összesen: frt. 924,083 98 kr. Kiadások: 1. 1324 esetben kölcsön frt. 600,210 77 kr., 2. Tiszviselők fizetése frt. 455 32 kr., 3. Irodai kellékekre frt. 139 33 kr., 4. Bélyegre frt. 540, 5. Adóba frt. 200, 6. Segélyezésre frt. 8, 7. Betét visszafizetések frt. 135,898 85 kr., pénzmaradék frt. 186,631 71 kr., összesen: frt. 924,083 98 kr. Kolozsvárt, január hó 13. 1871. Tauffer Ferenc, igazgató., Gelch János, fő-könyvvezető., Wagner Frigyes, pénztárnok.

— Felszólítás a külföldi gazdasági egyelet tagjaihoz. Folyó év febr. hó 16-án D.-Szt.-Mártonban tartandó gazdasági közgyűlésre, az egyelet tagjai, az igazgató választmány f. hó 4-én tartott közgyűlése 20-ik számú határozata folytán meghívának. D.-Szt.-Márton febr. hó 4-én 1871. Farnas Elek, egyleti jegyző.

— Fegyenez statistika. A múlt év végén a fegyenczek száma a magyarországi fogházakban következő volt: Munkácsón 461, Lipótvárban 737, Vácott 560, Mária Nostrán 172, Illován 504, Nagyenyeden 52, Szamosujvárt 425, összesen tehát 2914.

* A m. kir. államsorsjegyek kibocsátására

vállalkozott consortium e napokban feloszlott, miután a még hátralévő darabokat is átadta a frankfurti Bankvereinnek. A kibocsátók 5 frt 64 krt nyertek minden sorsjegyen, vagyis összesen 1.692,000 frt, mely összegből persze meglehetősen levonás teendő a különféle kiadások fejében.

— Bulyovszky Lilla a. elfogadta a pesti nemz. színház intendantsának meghívását, s őszszel több szerepben vendégszerepelt fog a nevezett színpadon.

Nemzeti színház. Szombaton, február 11-én Mezei Vilmos jutalomjátékául: „Zsidó hölgy.“ Opera 5 felvonásban.

Árjegyzék a Kolozsvárt február hó 9-én tartott hetivásárról, (alsó a. mérő középár.) Tisztbúza 5 frt. 14 kr. Elegybúza 4 frt. 20 kr. Róz 3 frt. 78 kr. Árpá — frt. — kr. Zab 2 frt. 20 kr. Törökbuza 3 frt. 52 kr. Pityóka 2 frt. 70 kr. Marhahús fontja 21 kr.

Távíratí tudósítás a bécsi börzéről.

Febr. 9-ről: 5% Metaliques 58.90. 5% Nemzet kölcsön 67.90. 1860-diki államkölcsön 95.50. Bank-részvény 723. Hitelrészvények 252.80. London 124. 20. Ezüst 121.50. Csász. kir. arany 5.85. Napoleon-dor 9.94.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 79.50. Temesi 77.50. Erdélyi 75. —. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből.*

Nyilatkozat.

Tekintetes Varju Pál úrnak, a „Kolozsvári Közlöny“ idei 12-ik számában „rendkívüli hatalom“ cím alatt kiadott cikkjére:

Czikkiró úr, ügyvéd Munteanu és Balás urak előtt, a választói járás tekintetes egyesbiróságánál, 1870 ápril 12-én 266 p. sz. alatt létrejött békeegyezmény alapján, kötelezte magát; miszerint azon darab földért, melyet a m.-újfalusi előjáróság ítélete alapján, a Marosán Juon kertjéből kapott; Marosán Juonnak 20 frtot és a megállítandó költségeket, 14 nap és végrehajtás terhe alatt, megfizeti.

A „20 frtot“ szónak a békeszövegében beírása azonban tollhibából kimaradván; és Marosán Juon ügyvéde, a költségek mikénti megállítást sem szeretvén, semmisségi panaszt jelentett, mely elvettétvén, — a békeegyezmény addigi érvényébe maradt; és a kért végrehajtás, a 20 fira nézt is el vala rendelhető; mert nem lehetett feltételezni, hogy cikkiró ur, a kötött béke kötelezettsége alól kibuvni szándékoznék.

A végrehajtást követett semmisségi panaszra — kiadott — 111.60. 1870. számú nagytekintetű határozat, a nehezelt végzésnek a 20 fira vonatkozó ágát megsemmisítette; a költségek és ügyvédi díjakra vonatkozó ágát pedig helybe hagyta.

Már most csak az a kérdés: vajjon kötelese-e cikkiró ur a 20 frtot is megfizetni, vagy nem? Szamos-Ujvárt, 2-ik febr. 1871.

Telegdi Miklós.

* Az e rovat alatt megjelenő közlemények tartalmáért az aláíró felelős. Szerk.

Hivatalos.

Sz. 544 1—3 (49)
88

Hirdetmény.

A gyergyó-oláh-topliczai fakészlet, mely többféle fenyegeterenda, száfa, s deszkából, és tönkökből áll, az ottani m. k. fűrészmalom hivatalnál f. é. február hó 28-kán délelőt 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján el fog adatni, és ez alkalommal nem csak több leltári cikkek, hanem e fűrészmalmak, vojvogyásai erdő felügyelő lak, és a lerakó, és tutaj-kikötő helyek használati bérletjoga is el fognak árvereztetni, vagy pedig haszonbérbe adatni.

Az árverés tárgyát képező faanyagok, leltári cikkek, és kezelési épületek mennyiségbe, minőségbe, és értéke külön kimutatásba foglalva a gyergyó-topliczai hivatalnál szintugy mint a bányagazgatóság iródjában megtekinthető.

A szó- és írásbeli ajánlatot lehet mind az egyes, mind pedig az összes árverési tárgyra tenni, az árvereztetendő tárgyak értékének vagy az azokért ajánlandó összegnek 10% százaléka teszi a leteendő, vagy a szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok mellé csatolandó bantpénzt, mely vagy készpénzben vagy pedig magyar vasúti földhitel intézeti, és földterhermentesítési kötvényekben a tőzsde értéke szerint számítva elfogadjatik, és az árverés után azoknak, kik nem maradtak vevők, visszaadatik, a vevőktől pedig csak addig tartatnak vissza, míg ők az árverés útján ajánlott, és hivatalosan elfogadott vétel összevetet teljesen lefizetik.

Az épületek, és fekvőségek iránt külön vásári, vagy bérleti szerződés fog megkötöttetni, és a vásárló, vagy haszonbérlet köteles leend az ezen vásár, vagy bérletből eredő minden névvel nevezhető költséget, és díjt hordozni.

A m. kir. bányagazgatóságtól.
Kolozsvárt 1871 február 3-án.

Sz. 2516—1870 v. t. 3—3 (46)

Pályázat.

Forgaras városában egy 200 o. é. frt. évi készpénz fizetéssel a majorsági pénztárból és a városi zenekar szerzeményeinek egy a tagok arányának megfelelő részlet élvezetével öszvekött karmesteri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók eddigi foglalatosságok, életkoruk, nyelvismeretük és erkölcsi magaviseletük, valamint zenszak képzettségük kimutatása mellett, folyamodványukat 1871-dik év martius hava 15-ig alólirt tanácsshoz benyújthatják.

Hason képzettségű pályázóknál a román-nyelv beírása előnyt nyujt.
Forgaras város tanácsa 1870-ik év december hó 31-én.

Sz. 116 3—3 (42)

Hirdetmény.

A magyar bányatörvény leendő szerkesztésére vonatkozólag az 1869-ik évi februárius 27-én a kir. bányakapitányság székhelyén tartott bányászati gyűlés alkalmával, a nagyobb választmányban közreműködés végett megválasztott egyik képviselő elhalálása folytán, — a földmívelés- ipar és kereskedelmi minister úr ő nagyméltósága idei januárius hó 1-től

25823 m. évi szám alatt kelt kibocsátványán egy más bányászati képviselő választását kegyesen elrendelni mélotzotott.

Mihezképest a Zaránd, Hunyad, Torda, Kolos, Belső-Szolnok- és Felső-Fehérvármegyékben, ugyszintén (Abrudbánya Verespatok kivételével) Alsó-Fehérvármegyében, továbbá Csik-Háromszék- és Udvarhelyszékekben, végre: Besztercze, Fogaras, Brassó- és Naszódvidékekben létező minden bányaműtársulatok és társaságok, ezennel felszólítatnak, miszerint kebelökből egy egy felhatalmazott választásnak, kik azután a felhatalmazási bizonylattal ellátva, az 1871-ik évi április hó 15-én Zalathnán, a kir. bányakapitányság hivatali épületében tartandó közgyűlésre, a hiányzó képviselő megválasztása végett megjelenni sziveskedjenek.

A m. kir. bányakapitányságtól.
Zalathnán, 1871-ik évi jan. hó 27.

Nem hivatalos.

2—3 (40)

Haszonbéri hirdetés.

A bánffy-hunyadi vasúti állomástól egy órára fekvő s azzal a legjobb karban tartott rakott úttal összekötött Incesel helységében egy 200 holdas (1600□) birtok több évekre haszonbérbe adandó. — A birtokhoz a külsőségeken kívül lakház és gazdasági épületek is tartoznak. Bérleti kívánok alólirt tulajdonossal — nevére czimzett s a b.-hunyadi postára utosított levelekkel is érintkezhetnek.

Gyarmathy Miklós.

Ny. Gámán János örököséinél Kolozsvárt.

(39)

Árverési hirdetmény.

3—3

Ezennel közhírré teszi alólirt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön-intézetnél elzalogosított s folyó évi január hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adatni, és pedig az

I. osztály tárgyak, u. m. ruhanemük, házieszközök, áruk stb. árverezése lesz

folyó évi február 27-n.

A II. osztály tárgyak, u. m. arany-, ezüst-nemük, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi martius 6-n.

Az árverezések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek. Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet hasonlag őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, január 30-án 1871.

A hitelbank és zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

A legjobb és legbiztosabban tisztítható
PECSÉT TISZTÍTÓ SZER.
Ean Degraisseuse de Paris. Erdélyi főraktárát ajánlja alólirt a n. érd közönségnek; selyem-, szőr, fehérneműt minden zsir-, czukor-, gyümölcs vagy bár mi által ejtett pecsétek legbiztosabban el-távolítható pecsét tisztító szeret.
I kis üveg utasítási leírással ára 30 kr.
I nagy üveg „ „ 75 „
KERESZTESY PÁL,
bel-tordautza szálloda alatt.
Vidékről tett rendelések is pontosan teljesítetnek. (48)

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket
levél általi úton gyógyít a nehézkör valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse Nr. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (9) 2/11 111—156